

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน: กรณีศึกษาตำบลพะตง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน ซึ่งผลการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล
2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มทดลองระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน
3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน
4. การเปรียบเทียบระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ในความดูแลของกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน

1. ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ปัจจัยพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	1	5.00	2	10.00
หญิง	19	95.00	18	90.00
อายุ				
13 - 19 ปี	0	0.00	1	5.00
20 - 40 ปี	17	85.00	19	95.00
41 - 59 ปี	3	15.00	0	0.00
ระดับการศึกษา				
ไม่ได้เรียนหนังสือ	0	0.00	0	0.00
ประถมศึกษา	12	60.00	9	45.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	10.00	1	5.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	6	30.00	7	35.00
อนุปริญญา/ปวส.	0	0.00	0	0.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	0	0.00	3	15.00
อาชีพ				
เกษตรกรกรรม	7	35.00	3	15.00
ค้าขาย	2	10.00	2	10.00
รับจ้าง	6	30.00	12	60.00
รับราชการ	0	0.00	2	10.00
แม่บ้าน/ไม่ได้ประกอบอาชีพ	5	25.00	1	5.00
รายได้				
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3	15.00	1	5.00
5,000 – 10,000 บาท	11	55.00	13	65.00
10,001 – 15,000 บาท	4	20.00	6	30.00
15,001 – 20,000 บาท	2	10.00	0	0.00
จำนวนบุตรในครอบครัว				
1 คน	6	30.00	14	70.00
2 คน	10	50.00	4	20.00
3 คน	4	20.00	2	10.00
บุตรคนที่เข้าร่วมโครงการเป็นบุตรลำดับที่				
ลำดับที่ 1	8	40.00	15	75.00
ลำดับที่ 2	8	40.00	3	15.00
ลำดับที่ 3	4	20.00	2	10.00
บุตรคนที่เข้าร่วมโครงการอายุ				
อายุ 28 เดือน	1	5.00	1	5.00
อายุ 29 เดือน	1	5.00	0	0.00
อายุ 30 เดือน	0	0.00	2	10.00
อายุ 31 เดือน	0	0.00	2	10.00
อายุ 32 เดือน	1	5.00	2	10.00
อายุ 33 เดือน	1	5.00	1	5.00
อายุ 34 เดือน	0	0.00	1	5.00
อายุ 35 เดือน	1	5.00	5	25.00
อายุ 36 เดือน	15	75.00	6	30.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศบุตรที่เข้าร่วมโครงการ				
ชาย	11	55.00	10	50.00
หญิง	9	45.00	10	50.00

จากตาราง 7 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 95.00 ส่วนใหญ่อายุ 20-40 ปี ร้อยละ 85.00 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 60 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 35.00 มีรายได้ 5,000- 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 55.00 มีจำนวนบุตรในครอบครัว 2 คน ร้อยละ 50.00 โดยบุตรที่เข้าร่วมโครงการเป็นบุตรลำดับที่ 1 และ 2 ร้อยละ 40.00 และบุตรคนที่เข้าร่วมโครงการอายุ 36 เดือน ร้อยละ 75.00 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.00

ส่วนกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 90.00 อายุระหว่าง 20-40 ปี ร้อยละ 95.00 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 45.00 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 60.00 มีรายได้ 5,000- 10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 65.00 มีจำนวนบุตรในครอบครัว 1 คน ร้อยละ 70.00 โดยบุตรที่เข้าร่วมโครงการ เป็นบุตรลำดับที่ 1 ร้อยละ 75.00 และบุตรคนที่เข้าร่วมโครงการอายุ 36 เดือน ร้อยละ 30.00 ส่วนใหญ่ เป็นเพศชายและเพศหญิงเท่ากัน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มทดลองระหว่างก่อน และหลังการใช้ กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มทดลองระหว่างก่อน และหลังใช้กิจกรรม การพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมการ แปรงฟันให้ เด็ก	การปฏิบัติของผู้ปกครอง							
	ไม่แปรง				แปรง			
	ก่อนการใช้กิจกรรม		หลังการใช้กิจกรรม		ก่อนการใช้		หลังการใช้กิจกรรม	
	การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพช่อง ปากของเด็กอายุ 18- 36 เดือน	การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพช่อง ปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน	การพัฒนาทักษะใน กิจกรรมการ พัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	การพัฒนาทักษะใน กิจกรรมการ พัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านแปรงฟัน ให้เด็กหรือไม่	0	0	0	0	20	100	20	100

จากตาราง 8 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ของกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองทุกคนมีการแปรงฟันให้เด็กทั้งก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน

ตาราง 9 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเลือกแปรงสีฟันที่มีลักษณะอย่างไรให้เด็ก				
1) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบ	1	5.00	0	0.00
2) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบขนแปรงอ่อนนุ่ม	10	50.00	7	35.00
3) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบ ขนแปรงอ่อนนุ่ม ด้ามใหญ่	5	25.00	10	50.00
4) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบขนแปรงอ่อน นุ่ม ด้ามใหญ่และด้ามแปรงยาว	4	20.00	3	15.00
2. หลังจากแปรงฟันให้เด็ก และล้างแปรงสีฟัน จนหมดคราบยาสีฟันท่านวางแปรงอย่างไร				
1) วางราบกับพื้นคว่ำขนแปรงลงล่าง	0	0.00	0	0.00
2) วางตามแนวนอนลงในที่เก็บแปรงหงาย ขนแปรงขึ้น	0	0.00	1	5.00
3) ฝังให้แห้งโดยคว่ำหัวแปรงในแนวตั้งลงใน ที่เก็บแปรง	5	25.00	1	5.00
4) ฝังให้แห้งโดยวางหัวแปรงตั้งขึ้นในแนวตั้ง ในที่เก็บแปรง	15	75.00	18	90.00
3. ท่านเลือกใช้ยาสีฟันให้เด็กมีลักษณะอย่างไร				
1) มีรสชาติอ่อน	5	25.00	0	0.00
2) มีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด	3	15.00	2	10.00
3) มีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม	3	15.00	0	0.00
4) มีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม กลิ่นดี รสดี มีฟลูออไรด์	9	45.00	18	90.00

ตาราง 9 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ		หลังการใช้กิจกรรมการ	
	พัฒนาทักษะในการดูแล		พัฒนาทักษะในการดูแล	
	สุขภาพช่องปากของเด็ก		สุขภาพช่องปากของเด็ก	
	อายุ 18-36 เดือน		อายุ 18-36 เดือน	
			แล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านบิบใช้ยาสีฟันให้เด็กประมาณเท่าใด				
1) ยาวครึ่งเซนติเมตร	2	10.00	0	0.00
2) เท่าเม็ดข้าวโพด	6	30.00	1	5.00
3) แตะแปรงพวยขึ้น	1	5.00	5	25.00
4) เท่าเม็ดถั่วเขียว	11	55.00	14	70.00
5. เมื่อท่านแปรงฟันให้เด็กท่านจะเคลื่อนแปรงสีฟันอย่างไร				
1) แปรงขึ้นแปรงลงทั้งด้านนอกและด้านใน ส่วนด้านบดเคี้ยวถูไปถูมา	11	55.00	3	15.00
2) ถูไปถูมาทั้งด้านนอกและด้านใน ส่วนด้านบดเคี้ยวถูไปถูมา	5	25.00	0	0.00
3) วางแปรงบริเวณตัวฟันแล้วเคลื่อนขนแปรงเป็นวงกลมที่ละ 2 ซี่ ทั้งด้านนอกและด้านใน ส่วนด้านบดเคี้ยวถูไปถูมา	1	5.00	3	15.00
4) วางขนแปรงบริเวณคอฟันเคลื่อนแปรงเป็นวงกลมครอบคลุมทั้งฟันและซี่ฟัน ที่ละ 2 ซี่ ทั้งด้านนอกและด้านใน ด้านบดเคี้ยวถูไปถูมาและสุดท้ายแปรงลิ้น	3	15.00	14	70.00
6. หลังจากท่านแปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้ว ท่านทำอย่างไรกับฟองยาสีฟันในช่องปากเด็ก				
1) ใช้นิ้วสะอาดลูบบนตัวฟัน	0	0.00	0	0.00
2) ให้เด็กบ้วนน้ำ	20	100.00	14	70.00
3) ใช้ผ้าแห้งไม่ต้องชุบน้ำเช็ดฟองยาสีฟันออก	0	0.00	2	10.00
4) ใช้ผ้านุ่มสะอาดหรือสำลีเช็ดฟองยาสีฟันออก	0	0.00	4	20.00
7. ท่านแปรงฟันให้เด็กตอนไหน				
1) ตื่นนอนเช้า	4	20.00	3	15.00
2) ตื่นนอนเช้าและหลังอาหารเที่ยง	0	0.00	0	0.00
3) ตื่นนอนเช้าและก่อนเข้านอน	11	55.00	10	50.00
4) ตื่นนอนเช้าและหลังอาหารมื้อสุดท้ายของวัน	5	25.00	7	35.00

จากตาราง 9 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ผู้ปกครองทุกคนมีการปฏิบัติในด้านการทำความสะอาดช่องปาก โดยหลังจากแปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้วผู้ปกครองให้เด็กบ้วนน้ำเพื่อกำจัดฟองยาสีฟันในช่องปากเด็ก รองลงมา คือ หลังจากแปรงฟันให้เด็กและล้างแปรงสีฟันจนหมดคราบยาสีฟันผู้ปกครองมีการผึ่งให้แห้งโดยคว่ำหัวแปรงในแนวตั้ง ลงในที่เก็บแปรง ร้อยละ 75.00 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในด้านการทำความสะอาดช่องปากโดย หลังจากแปรงฟันให้เด็ก และล้างแปรงสีฟันจนหมดคราบยาสีฟันผู้ปกครองมีการผึ่งให้แห้งโดยคว่ำหัวแปรงในแนวตั้ง ลงในที่เก็บแปรง และผู้ปกครองเลือกยาสีฟันให้เด็กมีลักษณะรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม กลิ่นดี รสดี มีฟลูออไรด์ ร้อยละ 90.00 รองลงมา คือ ผู้ปกครองบีบใช้ยาสีฟันให้เด็กประมาณเท่าเม็ดถั่วเขียว ผู้ปกครองแปรงฟันให้เด็ก ผู้ปกครองเคลื่อนแปรง โดยวางขนแปรงบริเวณคอฟัน เคลื่อนแปรงเป็นวงกลม ครอบคลุมทั้งฟันและซี่ฟัน ทีละ 2 ซี่ ทั้งด้านนอกและด้านใน ด้านบดเคี้ยวถูไปถูมาและสุดท้ายแปรงลิ้น และหลังจากผู้ปกครองแปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้วผู้ปกครองให้เด็กบ้วนน้ำเพื่อกำจัดฟองยาสีฟันในช่องปากเด็ก ร้อยละ 70.00

ตาราง 10 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการตรวจฟัน จำแนกรายข้อระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องของปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องของปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หลังแปรงฟันให้เด็กท่านตรวจความสะอาดของฟันอย่างน้อยเพียงใด				
1) เกือบไม่เคยตรวจ	2	10.00	1	5.00
2) ตรวจบ้างแต่บางครั้ง	10	50.00	7	35.00
3) ตรวจเกือบทุกวัน	4	20.00	9	45.00
4) ตรวจทุกวัน	4	20.00	3	15.00
2. ท่านตรวจหาฟันผุให้เด็กอย่างน้อยเพียงใด				
1) เกือบไม่ตรวจเลย	1	5.00	2	10.00
2) ตรวจบ้างแต่นานๆครั้ง	11	55.00	7	35.00
3) ประมาณ 6 เดือนต่อครั้ง	3	15.00	4	20.00
4) ประมาณ 1 เดือน	5	25.00	7	35.00

ตาราง 10 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากของเด็ก		หลังการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากของเด็กอายุ	
	อายุ 18 - 36 เดือน		18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. การตรวจความสะอาดของฟันและการตรวจหา ฟันผุของเด็ก ท่านทำมากน้อยเท่าไร				
1) เกือบไม่เคยตรวจ	2	10.00	1	5.00
2) สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	15	75.00	14	70.00
3) สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	3	15.00	5	25.00
4) สัปดาห์ละตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป	0	0.00	0	0.00
4. ท่านตรวจความสะอาดฟันเด็กอย่างไร				
1) ตรวจเฉพาะฟันหน้าอย่างเดียว	3	15.00	1	5.00
2) ตรวจฟันบนให้เด็กก้มหน้าลงตรวจฟัน ล่างให้เด็กเงยหน้าขึ้น	2	10.00	1	5.00
3) ตรวจฟันบนเด็กให้แม่เงยหน้าขึ้นตรวจ ฟันล่างเด็กให้แม่ก้มหน้าลง	3	15.00	0	0.00
4) หันหน้าเด็กไปทางที่มีแสงสว่างการตรวจ ฟันบนให้เด็กเงยหน้าขึ้นตรวจฟันล่างให้ เด็กก้มหน้าลงเล็กน้อย	12	60.00	18	90.00

จากตาราง 10 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ด้านการตรวจฟัน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปาก ของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ผู้ปกครองมีการตรวจความสะอาดของฟัน และ การตรวจหาฟันผุของเด็ก โดยมีการตรวจสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 75.00 รองลงมา คือ การตรวจ ความสะอาดฟันเด็กโดยให้เด็กหันหน้าเด็กไปทางที่มีแสงสว่างการตรวจฟันบนให้เด็กเงยหน้าขึ้น ตรวจ ฟันล่างให้เด็กก้มหน้าลงเล็กน้อย ร้อยละ 60.00 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการ ตรวจความ สะอาดฟันเด็กโดยให้เด็กหันหน้าเด็กไปทางที่มีแสงสว่าง การตรวจฟันบนให้เด็กเงยหน้าขึ้น ตรวจฟันล่าง ให้เด็กก้มหน้าลงเล็กน้อย ร้อยละ 90.00 รองลงมา คือ การตรวจความสะอาดของฟันและการตรวจหา ฟันผุของเด็ก โดยมีการตรวจสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 70.00

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการจัดอาหาร จำแนกรายข้อระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ท่านใช้ไข่เป็ดหรือไข่ไก่ประกอบเป็นอาหารให้เด็กมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ใช่เลย	0	0.00	0	0.00
2) 1-2 ฟอง	7	35.00	4	20.00
3) 3-4 ฟอง	7	35.00	8	40.00
4) มากกว่า 4 ฟอง	6	30.00	8	40.00
2. ใน 1 สัปดาห์ท่านใช้เนื้อสัตว์ประกอบเป็นอาหารให้เด็กมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึงครึ่งกิโลกรัม	6	30.00	3	15.00
2) ประมาณครึ่งกิโลกรัม	6	30.00	8	40.00
3) มากกว่าครึ่งกิโลกรัมแต่ไม่ถึง 1 กิโลกรัม	6	30.00	4	20.00
4) ประมาณ 1 กิโลกรัม	2	10.00	5	25.00
3. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานข้าวมากน้อยเท่าใด				
1) ประมาณ 1 ทัพพีต่อวัน	6	30.00	4	20.00
2) ประมาณ 1 ทัพพีแต่ไม่ถึง 2 ทัพพีต่อวัน	3	15.00	3	15.00
3) ประมาณ 2 ทัพพีแต่ไม่ถึง 3 ทัพพีต่อวัน	5	25.00	4	20.00
4) ประมาณ 3 ทัพพีต่อวัน	6	30.00	9	45.00
4. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานผักมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึงครึ่งทัพพีต่อวัน	5	25.00	4	20.00
2) ประมาณครึ่งทัพพีต่อวัน	5	25.00	4	20.00
3) ประมาณ 1 ทัพพีต่อวัน	7	35.00	7	35.00
4) ประมาณ 2 ทัพพีต่อวัน	3	15.00	5	25.00
5. โดยเฉลี่ยแต่ละวันท่านให้เด็กรับประทานผลไม้มากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึงครึ่งทัพพีต่อวัน	4	20.00	2	10.00
2) ประมาณครึ่งทัพพีต่อวัน	3	15.00	1	5.00
3) ประมาณ 1 ทัพพีต่อวัน	7	35.00	6	30.00
4) ประมาณ 2 ทัพพีต่อวัน	6	30.00	11	55.00

ตาราง 11 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ		หลังการใช้กิจกรรมการ	
	พัฒนาทักษะในการดูแล		พัฒนาทักษะในการดูแล	
	สุขภาพช่องปากของเด็ก		สุขภาพช่องปากของเด็กอายุ	
	อายุ 18 - 36 เดือน		18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. โดยเฉลี่ยแต่ละสัปดาห์ท่านให้เด็กรับประทานผลไม้มากน้อยเท่าใด				
1) 1-2 วัน	2	10.00	3	15.00
2) 3-4 วัน	8	40.00	7	35.00
3) 5-6 วัน	1	5.00	1	5.00
4) ทุกวัน	9	45.00	9	45.00
7. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานขนมกรุบกรอบ/ขนมขงมากน้อยเท่าใด				
1) รับประทานเป็นประจำทุกวัน	2	10.00	2	10.00
2) รับประทานสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	4	20.00	3	15.00
3) รับประทานสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	12	60.00	13	65.00
4) ไม่เคยรับประทาน	2	10.00	2	10.00
8. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานหรืออมทอฟีมากน้อยเท่าใด				
1) รับประทานเป็นประจำทุกวัน	1	5.00	1	5.00
2) รับประทานสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	0	0.00	0	0.00
3) รับประทานสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	12	60.00	11	55.00
4) ไม่เคยรับประทานหรืออม	7	35.00	8	40.00
9. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กดื่มน้ำอัดลมมากน้อยเท่าใด				
1) ดื่มเป็นประจำทุกวัน	0	0.00	1	5.00
2) ดื่มสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	1	5.00	0	0.00
3) ดื่มสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	10	50.00	9	45.00
4) ไม่เคยรับประทาน	9	45.00	10	50.00
10. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กดื่มน้ำผลไม้ เช่น น้ำส้ม				
คั้นที่ได้เติมน้ำตาลมากน้อยเท่าใด				
1) ดื่มเป็นประจำทุกวัน	1	5.00	1	5.00
2) ดื่มสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	1	5.00	1	5.00
3) ดื่มสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	13	65.00	10	50.00
4) ไม่เคยรับประทาน	5	25.00	8	40.00

ตาราง 11 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากเด็ก อายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กได้รับประทานของหวานมาก น้อยเท่าใด				
1) วันละมากกว่า 4 ครั้ง	0	0.00	0	0.00
2) วันละ 3 ครั้ง	1	5.00	0	0.00
3) วันละ 2 ครั้ง	10	50.00	9	45.00
4) ไม่เคยรับประทาน	9	45.00	11	55.00
12. ท่านให้เด็กดื่มนมชนิดใด				
1) นมชั้นหวาน	0	0.00	0	0
2) นมสเตอริไรซ์หรือนมพาสเจอร์ไรซ์รสหวาน	4	20.00	5	25.00
3) นมสเตอริไรซ์หรือนมพาสเจอร์ไรซ์รสจืด	7	35.00	13	65.00
4) นมผงสำหรับเด็ก	9	45.00	2	10.00
13. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กดื่มนมมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึง 1 แก้ว ต่อวัน	0	0.00	0	0.00
2) ประมาณ 1 แก้วต่อวัน	0	0.00	5	25.00
3) มากกว่าหนึ่งแก้วครึ่งแต่ไม่ถึง 2 แก้วต่อวัน	2	10.00	4	20.00
4) ประมาณ 2 แก้วต่อวัน	18	90.00	11	55.00

จากตาราง 11 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ด้านการจัดอาหาร ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลองพบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ผู้ปกครองมีการให้เด็กดื่มนมประมาณ 2 แก้วต่อวัน ร้อยละ 90.00 รองลงมา คือ การให้เด็กดื่มน้ำผลไม้ เช่น น้ำสมคั้นที่ได้เติมน้ำตาล ดื่มสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง ร้อยละ 65.00 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้เด็กรับประทานนมกรูบกรอบ/ นมซองรับประทานสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง และให้เด็กดื่มนมสเตอริไรซ์หรือนมพาสเจอร์ไรซ์ รสจืด ร้อยละ 65.00 รองลงมา คือ ให้เด็กรับประทานผลไม้ ประมาณ 2 ทัพพี ต่อวัน ให้เด็กรับประทานหรืออมทอพอฟี รับประทานสัปดาห์ละ 1 - 3 ครั้ง ไม่เคยให้เด็กรับประทานของหวาน และให้เด็กดื่มนมประมาณ 2 แก้วต่อวัน ร้อยละ 55.00

ตาราง 12 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกนมขวด) จำแนกรายข้อ ระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของกลุ่มทดลอง

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1. เด็กในการดูแลของท่านใช้ขวดนมสำหรับดูดนม มากน้อยเพียงใด			
1) เกือบทุกมื้อ	8	40.00	4	20.00
2) บางคืนก็ยังไม่ใช้บ้าง	5	25.00	5	25.00
3) กลางคืนไม่ใช้เลย	2	10.00	2	10.00
4) ไม่ใช้เลย	5	25.00	9	45.00

จากตาราง 12 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกนมขวด) ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน เด็กใช้ขวดนมสำหรับดูดนม เกือบทุกมื้อ ร้อยละ 40.00 รองลงมา คือ บางคืนก็ยังไม่ใช้บ้างและไม่ใช้เลย ร้อยละ 25.00 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า เด็กไม่ใช้ขวดนมสำหรับดูดนมเลย ร้อยละ 45.00 รองลงมา คือ บางคืนก็ยังไม่ใช้บ้าง ร้อยละ 25.00

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มทดลองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรมผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18- 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของ กลุ่มทดลอง

ระดับพฤติกรรมของผู้ปกครอง	ก่อนการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1. ด้านการทำความสะอาดช่องปาก			
ระดับดี	0	0.00	6	30.00
ระดับค่อนข้างดี	13	65.00	12	60.00
ระดับไม่ค่อยดี	7	35.00	2	10.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
2. ด้านการตรวจฟัน				
ระดับดี	3	15.00	4	20.00
ระดับค่อนข้างดี	12	60.00	13	65.00
ระดับไม่ค่อยดี	3	15.00	3	15.00
ระดับไม่ดี	2	10.00	0	0.00
3. ด้านการจัดอาหาร				
ระดับดี	2	10.00	3	15.00
ระดับค่อนข้างดี	14	70.00	16	80.00
ระดับไม่ค่อยดี	4	20.00	1	5.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
4. ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหา สุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม)				
ระดับดี	5	20.00	9	45.00
ระดับค่อนข้างดี	2	10.00	2	10.00
ระดับไม่ค่อยดี	5	25.00	5	25.00
ระดับไม่ดี	8	40.00	4	20.00
5. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน โดยรวม				
ระดับดี	0	0.00	0	0.00
ระดับค่อนข้างดี	3	15.00	7	35.00
ระดับไม่ค่อยดี	17	85.00	13	65.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
รวม	20	100.00	20	100.00

จากตาราง 13 ระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มทดลอง พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ด้านการตรวจฟัน และด้านการจัดอาหาร อยู่ในระดับค่อนข้างดี ร้อยละ 65.00 ร้อยละ 60.00 ร้อยละ 70.00 ตามลำดับ ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม) พบว่า อยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 40.00 ส่วนด้านพฤติกรรมโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 85 ทั้งนี้หลังจากการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ด้านการตรวจฟัน และด้านการจัดอาหาร พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดีร้อยละ 60.00 ร้อยละ 65.00 ร้อยละ 80.00 ตามลำดับ ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม) พบว่า อยู่ในระดับดี ร้อยละ 45.00 ส่วนพฤติกรรมโดยรวม อยู่ในระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 65.00

2.3 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 กลุ่มทดลอง หลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน พฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แตกต่างกับก่อนใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน

ตาราง 14 การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ของกลุ่มทดลองก่อน และหลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน ด้วย t – test

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน		t	p – value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการทำความสะอาดช่องปาก	18.85	3.13	23.05	2.94	-5.95*	0.000
2. ด้านการตรวจฟัน	10.35	2.66	11.45	1.95	-2.16*	0.043
3. ด้านการจัดอาหาร	38.60	4.79	39.80	4.57	-1.25	0.226
4. ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกนมขวด)	2.20	1.23	2.80	1.23	-2.85*	0.010
5. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน โดยรวม	53.84	7.27	57.34	6.25	-2.29*	0.034

จากตาราง 14 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ของกลุ่มทดลองระหว่างก่อน และหลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ด้านการตรวจฟัน ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกนมขวด) และพฤติกรรมโดยรวม แตกต่างกับก่อนใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมด้านการทำความสะอาดช่องปาก ด้านการตรวจฟัน ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกนมขวด) และพฤติกรรมโดยรวม ดีกว่าก่อนใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ส่วนพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการจัดอาหารพบว่าไม่แตกต่างกัน

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มควบคุมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

ตาราง 15 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการ แปรงฟันให้เด็ก	การปฏิบัติของผู้ปกครอง							
	ไม่แปรง				แปรง			
	ก่อนการใช้กิจกรรม การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพช่อง ปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน	หลังการใช้กิจกรรม การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากของเด็ก อายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	ก่อนการใช้กิจกรรม การพัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากของเด็ก อายุ 18 - 36 เดือน	หลังการใช้ กิจกรรมการ พัฒนาทักษะใน การดูแลสุขภาพ ช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านแปรงฟัน ให้เด็กหรือไม่	0	0	0	0	20	100	20	100

จากตาราง 15 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ของกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มควบคุมทุกคนมีการแปรงฟันให้เด็กทั้งก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน

ตาราง 16 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านเลือกแปรงสีฟันที่มีลักษณะอย่างไรให้เด็ก				
1) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบ	0	0.00	0	0.00
2) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบ ขนแปรงอ่อนนุ่ม	13	65.00	11	55.00
3) หัวแปรงเล็ก ขอบมนเรียบขนแปรงอ่อนนุ่ม ด้ามใหญ่	4	20.00	7	35.00
4) หัวแปรงเล็กขอบมนเรียบขนแปรงอ่อนนุ่ม ด้ามใหญ่และด้ามแปรงยาว	3	15.00	2	10.00
2. หลังจากแปรงฟันให้เด็ก และล้างแปรงสีฟัน จนหมดคราบยาสีฟันท่านวางแปรงอย่างไร				
1) วางราบกับพื้นคว่ำขนแปรงลงล่าง	1	5.00	1	5.00
2) วางตามแนวนอนลงในที่เก็บแปรงหยาย ขนแปรงขึ้น	4	20.00	2	10.00
3) ฝั่งให้แห้งโดยคว่ำหัวแปรงในแนวตั้งลงใน ที่เก็บแปรง	1	5.00	1	5.00
4) ฝั่งให้แห้งโดยวางหัวแปรงตั้งขึ้นในแนวตั้ง ในที่เก็บแปรง	14	70.00	16	80.00
3. ท่านเลือกใช้ยาสีฟันให้เด็กมีลักษณะอย่างไร				
1) มีรสชาติอ่อน	1	5.00	1	5.00
2) มีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด	1	5.00	0	0.00
3) มีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม	0	0.00	0	0.00
4) มีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม กลิ่นดี รสดี มีฟลูออไรด์	18	90.00	19	95.00

ตาราง 16 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากของเด็ก อายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนา ทักษะในการดูแลสุขภาพช่อง ปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านบิบบิใช้ยาสีฟันให้เด็กประมาณเท่าใด				
1) ยาวครึ่งเซนติเมตร	1	5.00	0	0.00
2) เท่าเม็ดข้าวโพด	2	10.00	3	15.00
3) ตะแปรงพอขึ้น	4	20.00	3	15.00
4) เท่าเม็ดถั่วเขียว	13	65.00	14	70.00
5. เมื่อท่านแปรงฟันให้เด็ก ท่านจะเคลือบแปรง สีฟันอย่างไร				
1) แปรงขึ้นแปรงลงทั้งด้านนอกและด้านใน ส่วนด้านบดเคี้ยวถูไปถูมา	10	50.00	9	45.00
2) ถูไปถูมาทั้งด้านนอกและด้านใน ส่วนด้าน บดเคี้ยวถูไปถูมา	5	25.00	7	35.00
3) วางแปรงบริเวณตัวฟันแล้วเคลื่อนขนแปรง เป็นวงกลมทีละ 2 ซี่ ทั้งด้าน นอกและ ด้านใน ส่วนด้านบดเคี้ยวถูไปถูมา	0	0.00	0	0.00
4) วางขนแปรงบริเวณคอฟัน เคลื่อนแปรง เป็นวงกลมครอบคลุมทั้งฟันและซี่ฟันที่ ละ 2 ซี่ ทั้งด้านนอกและด้านใน ด้านบด เคี้ยวถูไปถูมาและสุดท้ายแปรงลิ้น	5	25.00	4	20.00
6. หลังจากท่านแปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้ว ท่าน ทำอย่างไรกับฟองยาสีฟันในช่องปากเด็ก				
1) ใช้นิ้วสะอาดลูบบนตัวฟัน	1	5.00	0	0.00
2) ให้เด็กบ้วนน้ำ	16	80.00	18	90.00
3) ใช้ผ้าแห้งไม่ต้องชุบน้ำเช็ดฟองยาสีฟันออก	1	5.00	0	0.00
4) ใช้ผ้านุ่มสะอาดหรือสำลีเช็ดฟองยาสีฟัน ออก	2	10.00	2	10.00
7. ท่านแปรงฟันให้เด็กตอนไหน				
1) ตื่นนอนเช้า	4	20.00	4	20.00
2) ตื่นนอนเช้าและหลังอาหารเที่ยง	1	5.00	0	0.00
3) ตื่นนอนเช้าและก่อนเข้านอน	15	75.00	14	70.00
4) ตื่นนอนเช้าและหลังอาหารมื้อสุดท้าย ของวัน	0	0.00	2	10.00

จากตาราง 16 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ผู้ปกครองทุกคนมีการปฏิบัติในการทำความสะอาดช่องปาก โดยการเลือกใช้น้ำยาสีฟันให้เด็กมีลักษณะมีรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม กลิ่นดี รสดี มีฟลูออไรด์ ร้อยละ 90.00 รองลงมา คือ หลังจากแปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้ว ผู้ปกครองให้เด็กบ้วนน้ำเพื่อกำจัดฟองยาสีฟันในช่องปากเด็ก ร้อยละ 80.00 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในการทำความสะอาดช่องปากโดย เลือกยาสีฟันให้เด็กมีลักษณะรสชาติอ่อน ไม่เผ็ด ไม่มีน้ำตาลผสม กลิ่นดี รสดี มีฟลูออไรด์ ร้อยละ 95.00 รองลงมา คือ ผู้ปกครองมีการแปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้วผู้ปกครองให้เด็กบ้วนน้ำเพื่อกำจัดฟองยาสีฟันในช่องปากเด็ก ร้อยละ 90.00

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนด้านการตรวจฟัน จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. หลังแปรงฟันให้เด็กท่านตรวจความสะอาดของฟันอย่างน้อยเพียงใด				
1) เกือบไม่เคยตรวจ	1	5.00	0	0.00
2) ตรวจบ้างแต่บางครั้ง	11	55.00	10	50.00
3) ตรวจเกือบทุกวัน	3	15.00	7	35.00
4) ตรวจทุกวัน	5	25.00	3	15.00
2. ท่านตรวจหาฟันผุให้เด็กอย่างน้อยเพียงใด				
1) เกือบไม่ตรวจเลย	2	10.00	0	0.00
2) ตรวจบ้างแต่นาน ๆ ครั้ง	8	40.00	10	50.00
3) ประมาณ 6 เดือนต่อครั้ง	1	5.00	5	25.00
4) ประมาณ 1 เดือน	9	45.00	5	25.00
3. การตรวจความสะอาดของฟันและการตรวจหาฟันผุของเด็ก ท่านทำอย่างน้อยเท่าไร				
1) เกือบไม่เคยตรวจ	2	10.00	2	10.00
2) สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง	15	75.00	13	65.00
3) สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง	3	15.00	5	25.00
4) สัปดาห์ละตั้งแต่ 5 ครั้งขึ้นไป	0	0.00	0	0.00

ตาราง 17 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล		หลังการใช้กิจกรรมการ พัฒนาทักษะในการดูแล	
	สุขภาพช่องปากของเด็ก อายุ 18-36 เดือน		สุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านตรวจความสะอาดฟันเด็กอย่างไร				
1) ตรวจเฉพาะฟันหน้าอย่างเดียว	1	5.00	2	10.00
2) ตรวจฟันบนให้เด็กก้มหน้าลง ตรวจฟัน ล่างให้เด็กเงยหน้าขึ้น	3	15.00	2	10.00
3) ตรวจฟันบนเด็กให้แม่เงยหน้าขึ้นตรวจ ฟันล่างเด็กให้แม่ก้มหน้าลง	1	5.00	0	0.00
4) หันหน้าเด็กไปทางที่มีแสงสว่างการตรวจ ฟันบนให้เด็กเงยหน้าขึ้นตรวจฟันล่างให้ เด็กก้มหน้าลงเล็กน้อย	15	75.00	16	80.00

จากตาราง 17 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ด้านการตรวจฟันระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ผู้ปกครองตรวจความสะอาดของฟัน และการตรวจหาฟันผุของเด็ก มีการตรวจสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง และตรวจความสะอาดฟันเด็กโดยให้เด็กหันหน้าเด็กไปทางที่มีแสงสว่างการตรวจฟันบนให้เด็กเงยหน้าขึ้น ตรวจฟันล่างให้เด็กก้มหน้าลงเล็กน้อย ร้อยละ 75 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตรวจความสะอาดฟันเด็กโดยให้เด็กหันหน้าเด็กไปทางที่มีแสงสว่างการตรวจฟันบนให้เด็กเงยหน้าขึ้น ตรวจฟันล่างให้เด็กก้มหน้าลงเล็กน้อย ร้อยละ 80 รองลงมา คือ การตรวจความสะอาดของฟัน และการตรวจหาฟันผุของเด็ก โดยมีการตรวจสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ร้อยละ 65

ตาราง 18 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการจัดอาหาร จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โดยเฉลี่ยใน 1 สัปดาห์ ท่านใช้ไขเปิดหรือไขไก่ประกอบเป็นอาหารให้เด็กมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ใช่เลย	1	5.00	0	0.00
2) 1-2 ฟอง	2	10.00	5	25.00
3) 3-4 ฟอง	10	50.00	7	35.00
4) มากกว่า 4 ฟอง	7	35.00	8	40.00
2. ใน 1 สัปดาห์ท่านใช้เนื้อสัตว์ประกอบเป็นอาหารให้เด็กมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึงครึ่งกิโลกรัม	7	35.00	7	35.00
2) ประมาณครึ่งกิโลกรัม	10	50.00	4	20.00
3) มากกว่าครึ่งกิโลกรัมแต่ไม่ถึง 1 กิโลกรัม	3	15.00	5	25.00
4) ประมาณ 1 กิโลกรัม	0	0.00	4	20.00
3. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานข้าวมากน้อยเท่าใด				
1) ประมาณ 1 ทัพพีต่อวัน	4	20.00	3	15.00
2) ประมาณ 1 ทัพพีแต่ไม่ถึง 2 ทัพพีต่อวัน	4	20.00	5	25.00
3) ประมาณ 2 ทัพพีแต่ไม่ถึง 3 ทัพพีต่อวัน	9	45.00	7	35.00
4) ประมาณ 3 ทัพพีต่อวัน	3	15.00	5	25.00
4. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานผักมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึงครึ่งทัพพีต่อวัน	10	50.00	6	30.00
2) ประมาณครึ่งทัพพีต่อวัน	2	10.00	4	20.00
3) ประมาณ 1 ทัพพีต่อวัน	7	35.00	8	40.00
4) ประมาณ 2 ทัพพีต่อวัน	1	5.00	2	10.00
5. โดยเฉลี่ยแต่ละวันท่านให้เด็กรับประทานผลไม้มากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึงครึ่งทัพพีต่อวัน	2	10.00	3	15.00
2) ประมาณครึ่งทัพพีต่อวัน	4	20.00	3	15.00
3) ประมาณ 1 ทัพพีต่อวัน	9	45.00	10	50.00

ตาราง 18 (ต่อ)

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ		หลังการใช้กิจกรรมการ	
	พัฒนาทักษะในการดูแล		พัฒนาทักษะในการดูแล	
	สุขภาพช่องปากของเด็ก		สุขภาพช่องปากของเด็ก	
	อายุ 18 - 36 เดือน		อายุ 18 - 36 เดือน	
			แล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4) ประมาณ 2 ทิปปีต่อวัน	5	25.00	4	20.00
6. โดยเฉลี่ยแต่ละสัปดาห์ท่านให้เด็กรับประทานผลไม้มากน้อยเท่าใด				
1) 1-2 วัน	2	10.00	4	20.00
2) 3-4 วัน	7	35.00	6	30.00
3) 5-6 วัน	3	15.00	7	35.00
4) ทุกวัน	8	40.00	3	15.00
7. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานขนมกรุบกรอบ/ขนมซองมากน้อยเท่าใด				
1) รับประทานเป็นประจำทุกวัน	6	30.00	7	35.00
2) รับประทานสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	4	20.00	1	5.00
3) รับประทานสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	10	50.00	12	60.00
4) ไม่เคยรับประทาน	0	0.00	0	0.00
8. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานหรืออมทอฟฟี่มากน้อยเท่าใด				
1) รับประทานเป็นประจำทุกวัน	1	5.00	1	5.00
2) รับประทานสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	1	5.00	2	10.00
3) รับประทานสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	14	70.00	11	55.00
4) ไม่เคยรับประทานหรืออม	4	20.00	6	30.00
9. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กดื่มน้ำอัดลมมากน้อยเท่าใด				
1) ดื่มเป็นประจำทุกวัน	0	0.00	0	0.00
2) ดื่มสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	1	5.00	2	10.00
3) ดื่มสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	13	65.00	14	70.00
4) ไม่เคยรับประทาน	6	30.00	4	20.00
10. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กดื่มน้ำผลไม้ เช่น น้ำส้มคั้นที่ได้เติมน้ำตาลมากน้อยเท่าใด				
1) ดื่มเป็นประจำทุกวัน	3	15.00	1	5.00
2) ดื่มสัปดาห์ละ 4-6 ครั้ง	0	0.00	2	10.00
3) ดื่มสัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง	14	70.00	16	80.00
4) ไม่เคยรับประทาน	3	15.00	1	5.00

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการ		หลังการใช้กิจกรรมการ	
	พัฒนาทักษะในการดูแล		พัฒนาทักษะในการดูแล	
	สุขภาพช่องปากของเด็ก		สุขภาพช่องปากของเด็ก	
อายุ 18 - 36 เดือน		อายุ 18 - 36 เดือน		
		แล้ว 1 เดือน		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กรับประทานของหวานมากน้อยเท่าใด				
1) วันละมากกว่า 4 ครั้ง	0	0.00	0	0.00
2) วันละ 3 ครั้ง	0	0.00	1	5.00
3) วันละ 2 ครั้ง	15	75.00	13	65.00
4) ไม่เคยรับประทาน	5	25.00	6	30.00
12. ท่านให้เด็กดื่มนมชนิดใด				
1) นมชั้นหวาน	0	0.00	0	0.00
2) นมสเตอริไรซ์หรือนมพาสเจอร์ไรซ์รสหวาน	3	15.00	2	10.00
3) นมสเตอริไรซ์หรือนมพาสเจอร์ไรซ์รสจืด	9	45.00	10	50.00
4) นมผงสำหรับเด็ก	8	40.00	8	40.00
13. โดยเฉลี่ยท่านให้เด็กดื่มนมมากน้อยเท่าใด				
1) ไม่ถึง 1 แก้ว ต่อวัน	0	0.00	0	0.00
2) ประมาณ 1 แก้วต่อวัน	2	10.00	3	15.00
3) มากกว่าหนึ่งแก้วครั้งแต่ไม่ถึง 2 แก้วต่อวัน	2	10.00	4	20.00
4) ประมาณ 2 แก้วต่อวัน	16	80.00	13	65.00

จากตาราง 18 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการจัดอาหาร ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุมพบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ผู้ปกครองให้เด็กดื่มนมประมาณ 2 แก้วต่อวัน ร้อยละ 80 รองลงมา คือ ให้เด็กรับประทานของหวาน วันละ 2 ครั้ง ร้อยละ 75 ทั้งนี้หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้เด็กดื่มน้ำผลไม้ เช่นน้ำส้มคั้นที่ได้เติมน้ำตาล ดื่มน้ำอัดลม 1 – 3 ครั้ง ร้อยละ 80 รองลงมา คือ ให้เด็กดื่มน้ำอัดลม ดื่มน้ำอัดลม 1 – 3 ครั้ง ร้อยละ 70

ตาราง 19 จำนวน และร้อยละพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกลมขวด) จำแนกรายข้อระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	การปฏิบัติของผู้ปกครอง			
	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เด็กในการดูแลของท่านใช้ขวดนมสำหรับดูดนม				
มากน้อยเพียงใด				
1) เกือบทุกมือ	8	40.00	8	40.00
2) บางคืนก็ยังไม่ใช้บ้าง	6	30.00	6	30.00
3) กลางคืนไม่ใช้เลย	0	0.00	0	0.00
4) ไม่ใช้เลย	6	30.00	6	30.00

จากตาราง 19 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกลมขวด) ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน เด็กขวดนมสำหรับดูดนม เกือบทุกมือ ร้อยละ 40.00 รองลงมา คือ บางคืนก็ยังไม่ใช้บ้าง และไม่ใช้เลย ร้อยละ 30.00 เหมือนกัน

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองกลุ่มควบคุมในการดูแลสุขภาพช่องของปากเด็กอายุ 18-36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรมผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม

ระดับพฤติกรรมของผู้ปกครอง	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านการทำความสะอาดช่องปาก				
ระดับดี	1	5.00	3	15.00
ระดับค่อนข้างดี	14	70.00	15	75.00
ระดับไม่ค่อยดี	5	25.00	2	10.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
2. ด้านการตรวจฟัน				
ระดับดี	5	25.00	4	20.00
ระดับค่อนข้างดี	10	50.00	12	60.00
ระดับไม่ค่อยดี	5	25.00	4	20.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
3. ด้านการจัดอาหาร				
ระดับดี	1	5.00	1	5.00
ระดับค่อนข้างดี	17	85.00	15	75.00
ระดับไม่ค่อยดี	2	10.00	4	20.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
4. ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม)				
ระดับดี	6	30.00	6	30.00
ระดับค่อนข้างดี	0	0.00	0	0.00
ระดับไม่ค่อยดี	6	30.00	6	30.00
ระดับไม่ดี	8	40.00	8	40.00
5. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน โดยรวม				
ระดับดี	0	0.00	0	0.00
ระดับค่อนข้างดี	2	10.00	3	15.00
ระดับไม่ค่อยดี	18	90.00	17	85.00
ระดับไม่ดี	0	0.00	0	0.00
รวม	20	100.00	20	100.00

จากตาราง 20 ระดับพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่มควบคุม พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ด้านการตรวจฟัน และด้านการจัดอาหาร อยู่ในระดับค่อนข้างดี ร้อยละ 70.00 ร้อยละ 50.00 และร้อยละ 85.00 ตามลำดับ ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม) พบว่าอยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 40.00 ส่วนพฤติกรรมโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 90.00 ทั้งนี้หลังจากการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน พบว่า กลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ด้านการทำความสะอาดช่องปาก ด้านการตรวจฟัน และด้านการจัดอาหาร อยู่ในระดับค่อนข้างดี ร้อยละ 75.00 ร้อยละ 60.00 และร้อยละ 75.00 ตามลำดับ ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม) พบว่า อยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 40.00 ส่วนพฤติกรรมโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดี ร้อยละ 85.00

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน

3.1 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 กลุ่มทดลองหลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แตกต่างกับกลุ่มควบคุม

ตาราง 21 การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ปกครองระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือนแล้ว 1 เดือน ด้วย t – test

พฤติกรรมของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.	T	$\rho - value$
1. พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน โดยรวม				
กลุ่มทดลอง	57.34	6.25	1.88	0.068
กลุ่มควบคุม	53.31	7.25		

จากตาราง 21 พฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม หลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก

อายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุม

4. การเปรียบเทียบระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ในความดูแลของกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับค่าดัชนีคราบจุลินทรีย์กลุ่มทดลอง เด็กอายุ 18 – 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

ตาราง 22 จำนวนค่าดัชนีคราบจุลินทรีย์ของเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของกลุ่มทดลอง

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
		ค่าดัชนีคราบจุลินทรีย์	ระดับความสะอาดของฟัน	ค่าดัชนีคราบจุลินทรีย์	ระดับความสะอาดของฟัน
1	X ₁	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
2	X ₂	1.33	ฟันค่อนข้างสะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
3	X ₃	2.00	ฟันไม่ค่อยสะอาด	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด
4	X ₄	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด
5	X ₅	1.67	ฟันไม่ค่อยสะอาด	2.83	ฟันไม่สะอาด
6	X ₆	2.67	ฟันไม่สะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
7	X ₇	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด
8	X ₈	3.00	ฟันไม่สะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
9	X ₉	2.83	ฟันไม่สะอาด	2.83	ฟันไม่สะอาด
10	X ₁₀	3.00	ฟันไม่สะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
11	X ₁₁	3.00	ฟันไม่สะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
12	X ₁₂	3.00	ฟันไม่สะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
13	X ₁₃	1.33	ฟันค่อนข้างสะอาด	2.83	ฟันไม่สะอาด
14	X ₁₄	1.33	ฟันค่อนข้างสะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
15	X ₁₄	2.67	ฟันไม่สะอาด	2.67	ฟันไม่สะอาด
16	X ₁₆	3.00	ฟันไม่สะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
17	X ₁₇	2.67	ฟันไม่สะอาด	2.67	ฟันไม่สะอาด
18	X ₁₈	2.16	ฟันไม่ค่อยสะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด
19	X ₁₉	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด	3.00	ฟันไม่สะอาด

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปาก		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก	
		ของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน		อายุ 18 - 36 เดือนแล้ว 1 เดือน	
		ค่าดัชนีคราบ	ระดับความสะอาด	ค่าดัชนีคราบ	ระดับความ
		จุลินทรีย์	ของฟัน	จุลินทรีย์	สะอาดของฟัน
20	X ₂₀	2.50	ฟันไม่สะอาด	2.33	ฟันไม่ค่อยสะอาด
	ค่าเฉลี่ยดัชนี	2.31	ฟันไม่ค่อยสะอาด	2.80	ฟันไม่สะอาด
	คราบจุลินทรีย์				

จากตาราง 22 ระดับความสะอาดของฟันกลุ่มทดลอง เด็กอายุ 18 - 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน พบว่า ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความสะอาดของฟัน อยู่ในระดับ ฟันไม่ค่อยสะอาด ทั้งนี้หลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน พบว่า กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความสะอาดของฟัน อยู่ในระดับ ฟันไม่สะอาด

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสะอาดของฟันกลุ่มทดลองเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน

ตาราง 23 จำนวน และร้อยละระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18 - 36 เดือนระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของกลุ่มทดลอง

ระดับความสะอาดของฟัน	ก่อนการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน		หลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ฟันสะอาด	0	0.00	0
ฟันค่อนข้างสะอาด	0	0.00	0	0.00
ฟันไม่ค่อยสะอาด	4	20.00	0	0.00
ฟันไม่สะอาด	16	80.00	20	100.00
รวม	20	100	20	100.00

จากตาราง 23 ระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18 - 36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของกลุ่มทดลอง พบว่า ระหว่างก่อน และหลังการใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปาก

ของเด็กอายุ 18-36 เดือน กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีระดับความสะอาดของฟัน อยู่ในระดับไม่สะอาด ร้อยละ 80.00 และร้อยละ 100 ตามลำดับ

4.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 กลุ่มทดลอง หลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแล สุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แตกต่างกับก่อนใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน

ตาราง 24 การเปรียบเทียบระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18-36 เดือน ก่อน และหลังใช้กิจกรรม การพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน แล้ว 1 เดือน ของ กลุ่มทดลอง ด้วย t-test

ระดับความสะอาดฟัน	\bar{X}	S.D.	t	ρ - value
1. ความสะอาดฟัน				
ก่อนใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองใน การดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน	2.31	0.51	-4.25*	0.000
หลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะของผู้ปกครองใน การดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน	2.80	0.26		

จากตาราง 24 ระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18-36 เดือน ระหว่างก่อน และหลังใช้ กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แล้ว 1 เดือนของกลุ่ม ทดลอง พบว่าหลังใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กอายุ 18-36 เดือน ระดับความสะอาดของฟันเด็กอายุ 18 - 36 เดือน แตกต่างกับก่อนใช้การการพัฒนาทักษะของผู้ปกครอง ในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18 - 36 เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลัง การใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กอายุ 18-36 เดือน พบว่า ระดับความ สะอาดของฟันเด็กสะอาดน้อยกว่าก่อนใช้กิจกรรมการพัฒนาทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก อายุ 18 - 36 เดือน

5. ข้อมูลเสริมจากการสนทนากลุ่ม

การนำเสนอในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่มของผู้ปกครอง จำนวน 8 คน หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้แล้ว 1 เดือน ด้วยประเด็นคำถาม 8 คำถาม คือ 1) ผู้ปกครองมีความรู้สึกอย่างไรที่เข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งนี้ 2) หลังจากจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กด้านการทำความสะอาดช่องปาก เป็นอย่างไรบ้าง 3) หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่อง ปากของเด็ก ด้านการตรวจฟันเป็นอย่างไรบ้าง 4) หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองมี พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก ด้านการจัดอาหารเป็นอย่างไรบ้าง 5) หลังจากจัดประสบการณ์

การเรียนรู้ ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก การเลิกขวดนมเป็นอย่างไรบ้าง 6) เนื้อหาเป็นอย่างไรบ้าง 7) กิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง 8) ระยะเวลาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นอย่างไรบ้าง โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคำถามดังนี้

5.1 ผู้ปกครองมีความรู้สึกอย่างไรที่เข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งนี้

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้สึกดี ดังที่ผู้ปกครอง (X₁) กล่าวว่า “ดีจังที่ได้เข้าร่วมวิจัยในครั้งนี้” ตลอดจนได้รับความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก ดังที่ผู้ปกครอง (X₂) กล่าวว่า “ได้มีความรู้ ดีกว่าไม่ได้นะ” ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กได้ ดังที่ผู้ปกครอง (X₂) กล่าวว่า “มันเป็นเรื่องที่ดีกับเรานะ ได้เอาไปใช้กับลูกเราเอง” และมีความรู้สึกสนุกสนานที่ได้มาพบกับผู้ปกครองของเด็กด้วยกัน ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมการแปรงฟันให้เด็ก การตรวจฟัน การเลือกอาหารจากแบบจำลองอาหาร วิธีการเลิกขวดนม ดังที่ผู้ปกครอง (X₂) กล่าวว่า “สนุกที่ได้พบกับพวกที่มีลูกอายุใกล้เคียงกัน ได้มีการทำกิจกรรมการแปรงฟัน ตรวจฟัน จัดอาหาร วิธีการเลิกขวดนม ”

ดังนั้นการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปาก

5.2 หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กด้านการทำความสะอาดช่องปากเป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองมีการแปรงฟันให้เด็กในตอนเช้า และก่อนเข้านอน เป็นบางครั้ง และจะแปรงฟันให้เด็กตอนเวลาอาบน้ำ ดังที่ผู้ปกครอง (X₂) กล่าวว่า “แปรงให้เด็กเวลาอาบน้ำตอนเช้า และก่อนนอนก็แปรงฟันให้บางวัน แต่ก็พยายามแปรงให้ทุกวันต่อไป” และ “แปรงฟันให้ลูกบ้างไม่แปรงบ้าง” โดยการแปรงฟันจะแปรงฟันแบบถูไป - ถูมา จะไม่แปรงฟันแบบเคลื่อนแปรงสีฟันเป็นวงกลม ๆ เล็ก ๆ ซึ่งไม่ถนัดไม่คุ้นเคย เช่นเดียวกับผู้ที่ปกครอง (X₃) กล่าวว่า “การแปรงฟันแปรงแบบถูไป - ถูมา ไม่ได้แปรงแบบที่หมอเบิ้ลสอน มันยาก ไม่ถนัด แต่บางทีก็เคลื่อนแปรงสีฟันเป็นวงกลม ๆ เล็ก ๆ บ้าง” การใช้ยาสีฟันจะบีบใช้ประมาณเท่าเม็ดถั่วเขียว ดังที่ผู้ปกครอง (X₄) กล่าวว่า “เวลาแปรงฟันให้เด็กบีบยาสีฟันประมาณเท่าเม็ดถั่วเขียว ” แต่บางครั้งเด็กไม่ยอมใช้ยาสีฟัน เช่นเดียวกับผู้ปกครอง (X₃) กล่าวว่า “เด็กไม่ยอมใช้ยาสีฟัน ” ระยะเวลาแปรงฟันให้เด็ก ประมาณ 1-2 นาที ดังที่ผู้ปกครอง (X₄) กล่าวว่า “เวลาแปรงฟันให้เด็กใช้เวลาประมาณ 1 – 2 นาทีได้” บางครั้งเด็กไม่ยอมให้แปรงฟันต้องยึดลำตัวให้เด็กอยู่นิ่ง ถึงเด็กจะให้แปรงฟัน บางครั้งเด็กแปรงฟันเองแต่ผู้ปกครองก็แปรงซ้ำให้อีก ดังที่ผู้ปกครอง (X₅) กล่าวว่า “ฉันแปรงให้ทุกวันเลย มันไม่ยอม แต่พอหลังๆ เด็กให้แปรง เด็กแปรงเองบ้าง เราแปรงให้บ้าง” และ “ให้เด็กแปรงฟันเองบ้าง หลังจากนั้นก็แปรงให้เด็กอีกครั้ง”

ดังนั้นการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลด้านการทำความสะอาดช่องปาก เช่น การบีบใช้ยาสีฟัน วิธีการแปรงฟันที่ถูกวิธี สามารถทำให้ผู้ปกครองดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก แต่ทั้งนี้การวิจัยใช้การแปรงฟันแบบเซอร์คูลาร์สครับเทคนิค(Circular scrub technique) เป็นวิธีการแปรงฟันที่ยังไม่แพร่หลายในการนำมาใช้กับกลุ่มเด็กเล็ก แต่อย่างไรก็ตาม การสาธิต และฝึกปฏิบัติด้านการทำความสะอาดช่องปาก

โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปาก

5.3 หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก ด้านการตรวจฟันเป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่าผู้ปกครองมีความพยายามจะตรวจความสะอาดฟันให้เด็กหลังจากแปรงฟันเสร็จแล้ว พยายามตรวจทุกครั้ง ซึ่งแต่ก่อนไม่ค่อยตรวจ ดังที่ผู้ปกครอง (X₃) กล่าวว่า “จะพยายามตรวจความสะอาดของฟัน” โดยจะทำการตรวจหาฟันผุควบคู่ไปกับตรวจความสะอาดฟันเด็ก ดังผู้ปกครอง (X₁) กล่าวว่า “จะตรวจความสะอาดฟันตอนที่แปรงฟันให้เด็กเสร็จแล้ว และดูฟันเด็กว่าผุหรือไม่ผุด้วย” จะดูความสะอาดฟันหลังไม่ค่อยชัดเจน เนื่องจากเด็กไม่ยอมอ้าปาก การตรวจฟันนั้นจะดูฟันหน้าได้ชัดเจนกว่าฟันหลัง ดังผู้ปกครอง (X₄) กล่าวว่า “ตรวจฟันแต่ดูไม่ค่อยละเอียดสักเท่าไร ฟันหน้าดูง่าย ฟันหลังดูยาก” ซึ่งเวลาตรวจความสะอาดฟันนั้นจะพบซี่ฟันติดอยู่บริเวณขอบๆ เหงือก ดังที่ผู้ปกครอง (X₄) กล่าวว่า “จะเห็นซี่ฟันขอบติดอยู่บริเวณของขอบเหงือกมาก” ประกอบกับในช่วงระยะแรกๆ จะมีการตรวจฟันแต่ในระยะหลังไม่ค่อยตรวจฟันให้เด็ก เพราะรีบไปทำงาน ดังผู้ปกครอง (X₅) กล่าวว่า “ทำบ้างไม่ทำบ้างแต่จะพยายามทำ”

ดังนั้นการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลในการตรวจฟัน โดยมีการตรวจความสะอาดของฟันและตรวจฟันผุ ซึ่งใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปาก

5.4 หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กด้านการจัดอาหารเป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่าผู้ปกครองให้เด็กรับประทานอาหารเช้าครบ 3 มื้อ แต่ไม่เน้นในเรื่องปริมาณอาหาร ให้เด็กทานแบบเดิมๆ ที่ปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวัน ดังผู้ปกครอง (X₅) กล่าวว่า “ให้เด็กทานอาหารเช้าครบ 3 มื้อ แต่จะให้เด็กทานอาหารตามปกติเท่าที่มีอาหารในวันนั้น” แต่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้เด็กทานขนมที่มีรสหวาน น้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ ลูกอม ซึ่งเวลาที่ผู้ปกครองไม่อยู่ จะฝากเด็กไว้กับย่า/ยาย ดูแล พบว่า ย่า/ยายที่ดูแลนั้นยังมีการให้เด็กรับประทาน ขนมกรุบกรอบ ลูกอม นมรสหวาน ซึ่งจะตามใจเด็ก ดังผู้ปกครอง (X₅) กล่าวว่า “ไม่ให้เด็กทานลูกอม ขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลม ของที่หวานๆ แต่เวลาผู้ปกครองไม่อยู่ คนที่บ้านชอบให้เด็กทาน ตามใจเด็ก” เช่นเดียวกันกับผู้ปกครอง (X₃) กล่าวว่า “ย่า/ยายให้กินเวลาผู้ปกครองไม่อยู่” และส่วนใหญ่แล้วพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากของผู้ปกครองในช่วงระยะแรกๆ ผู้ปกครองนำไปการปฏิบัติเป็นประจำ แต่พอระยะหลัง ๆ ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจ ดังที่ผู้ปกครอง (X₆) กล่าวว่า “ที่แนะนำให้เป็นนั้น ดีแต่พยายามทำตาม ช่วงแรก ๆ ทำได้ แต่พอหลัง ๆ ไม่ค่อยได้ทำ ต้องไปทำงานได้งานใหม่”

ดังนั้นการพัฒนาทักษะส่วนบุคคลด้านการจัดอาหาร ซึ่งใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปาก และเป็นการกระตุ้นการกระทำในด้านการจัดอาหารในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่การจัดอาหาร และหลีกเลี่ยงอาหารที่ก่อให้เกิดโรคฟันผุ เพื่อให้เด็กมีสุขภาพช่องปากที่ดี

5.5 หลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็ก ด้านการลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดปัญหาสุขภาพช่องปาก (การเลิกขวดนม) เป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่า ผู้ปกครองได้รู้ปัญหาของการดูดนมขวด วิธีการเลิกขวดนม ซึ่งหลังจากได้เข้ากระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองไม่ให้เด็กดื่มนมกับขวด ใช้วิธีการเลิกขวดนมแบบทันทีทันใดดังที่ผู้ปกครอง (X₈) กล่าวว่า “กลับไปให้เด็กเลิกเลย เด็กยอมนะ ตอนนี้เลิกใช้แล้ว” และผู้ปกครองได้มีความพยายามต้องการให้เด็กเลิกใช้ขวดนม ดังผู้ที่ปกครอง (X₅) กล่าวว่า “ต้องการให้เด็กเลิกใช้ แต่เด็กไม่ยอม ร้องไห้ ไม่ยอมดื่มนม” ส่วนเด็กที่ยังใช้ขวดนมในการดื่มนมผู้ปกครองพยายามฝึกให้เด็กดื่มนมกับแก้ว ดังผู้ที่ปกครอง (X₄) กล่าวว่า “ตอนนี้ให้เด็กดื่มนมกับแก้วแล้ว” และพยายามให้เด็กเลิกใช้ขวดนม ส่วนเด็กที่ยังไม่เลิกใช้ขวดนมในการดื่มนม ผู้ปกครองใช้วิธีการเลิกขวดนมแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยลดดั่งที่ผู้ปกครอง (X₇) กล่าวว่า “ลดปริมาณนมลงแล้ว” และ “ไม่ให้ดื่มนมเมื่อตึกแล้ว”

ดังนั้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการบรรยาย การบรรยายประกอบตัวแบบ ทำให้ผู้ปกครองได้รับรู้ปัญหาของการดูดนมขวด วิธีการเลิกขวดนม สามารถทำให้ผู้ปกครองจัดการเกี่ยวกับเลิกใช้ขวดนมกับเด็กได้

5.6 เนื้อหาสาระเป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่า เนื้อหาเข้าใจง่าย ดังที่ผู้ปกครอง (X₁) กล่าวว่า “เข้าใจ” ประกอบกับมีประโยชน์ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังที่ผู้ปกครอง (X₁) กล่าวว่า “มีประโยชน์นะ” ซึ่งผู้ปกครองบางคนมีความรู้และเข้าใจแต่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติสักเท่าไร ดังที่ผู้ปกครอง (X₆) กล่าวว่า “ทราบบางเรื่อง แต่นำไปปฏิบัติไม่ค่อยได้ ไม่เคยชิน”

ดังนั้นเนื้อหาสาระในการบรรยายในชุดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องมีเนื้อหาสาระไม่มากจนเกินไป ได้ใจความ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และจะต้องเน้นการสาธิต และฝึกปฏิบัติให้กับผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็ก

5.7 กิจกรรมเป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่า กิจกรรมสนุกมีสาระสำคัญ สามารถนำไปปฏิบัติในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กได้ ดังที่ผู้ปกครอง (X₁) กล่าวว่า “ดีจังที่ให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้” และ “ไม่เบื่อ” และได้มีการบรรยายประกอบตัวแบบซึ่งเป็นผู้ปกครองที่เลี้ยงเด็กแล้วไม่มีฟันผุมาเล่าประสบการณ์ตรงในการดูแลสุขภาพช่องปาก เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ปกครองเด็กอายุ 18 – 36 เดือน ดังที่ผู้ปกครอง (X₁) กล่าวว่า “นำผู้ปกครองมาเล่าเกี่ยวกับการดูแลฟันที่ไม่ให้เด็กฟันผุดี” ตลอดจนสามารถเพิ่มทักษะให้กับผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี ดังที่ผู้ปกครอง (X₂) กล่าวว่า “มีทั้งการสาธิตและการปฏิบัติดี”

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในครั้งนี้ ประกอบด้วยกิจกรรมการบรรยายประกอบตัวแบบ การสาธิต และฝึกปฏิบัติ การทำความสะอาดช่องปาก การตรวจฟันเด็ก การจัดอาหาร สามารถส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพช่องปากของเด็กได้

5.8 ระยะเวลาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นอย่างไรบ้าง

ความรู้สึกของผู้ปกครองหลังเข้าร่วมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไปแล้ว 1 เดือน พบว่า การใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เหมาะสม คือ ทำในวันหยุดราชการ (วันอาทิตย์) ไม่กระทบกับงานประจำที่ทำ และการนัดหมายแต่ละครั้งไม่ถึงจนเกินไป ดังที่ผู้ปกครอง (X_1) กล่าวว่า “ดีแล้ว” และ “นัดทำวันหยุดดี ไม่กระทบการทำงานสักเท่าไร”

ดังนั้นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละครั้งจะต้องมีการบริหารจัดการในเรื่องของระยะเวลาการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ไม่กระทบกับการดำเนินชีวิตในแต่ละวันของผู้ปกครอง ส่งผลทำให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้บรรลุผลสำเร็จได้

